

Het Waterschapshuis, waterschappen en het Framework voor de waterschapsdatabase

Basisregistratie

HetWaterschapshuis

In 2003 startten Hoofden ICT van een aantal waterschappen het WIA-project. De Waterschaps Informatie Architectuur (WIA) die zij voor ogen hadden, moest zorgen voor een herkenbaar kader waaruit waterschapsspecifieke informatiesystemen ontwikkeld konden worden voor waterschapsbreed gestelde doelen. Zij zorgden daarmee voor een probleemoplossend kader, lang voordat er problemen ontstonden. Dankzij de WIA is het voor Het Waterschapshuis anno 2007 mogelijk om in een kort tijdsbestek een intelligent, geautomatiseerd informatie verwerkings- en verrijkingsprogramma te laten ontwikkelen, dat een antwoord geeft op de uitdagingen die de wettelijke invoering van de landelijke basisregistraties in de periode 2007 tot en met 2010 met zich mee zullen gaan brengen. De vruchten die het Framework - zoals het programma gaat heten - voor de waterschappen oplevert, worden daarbij niet alleen door ons geplukt, maar ook door andere overheden en overige afnemers van data. Hoe? Dat leest u in deze brochure.

Basisregistratie/database, wat is dat?

In gesprek met René Ijpelaar, projectleider voor het project Framework voor de waterschapsdatabase. René Ijpelaar is aangetrokken om als extern projectleider (onder andere) het project Basisregistraties/database in goede banen te leiden voor Het Waterschapshuis. Daarmee is hij op dit moment de aangewezen persoon om ons meer over het Framework voor de waterschapsdatabase te vertellen.

In het contact tussen de overheid en burgers en bedrijven speelt informatie een belangrijke rol. Goede gegevens zijn onontbeerlijk voor adequate beleidsontwikkeling, voor handhaving en voor het beantwoorden van en reageren op vragen van burgers en bedrijven. Medio juni 2004 heeft het kabinet daarom ingestemd met de invoering van een landelijk stelsel van basisregistraties voor overheidsgegevens. Daarbij zijn er zes basisregistraties benoemd. De eerste is basisregistratie Personen (de GBA). De tweede waar waterschappen mee te maken zullen krijgen, is de Basisregistraties Adressen en Gebouwen (BAG). BAG bestaat uit de Basisregistraties Adressen (BRA) en de Basis Gebouwen Registratie (BGR). Op termijn komen hier nog de basisregistraties Percelen (is het Kadaster), WOZ (Waardebepaling onroerend goed), NHR (Nieuw Handelsregister van de Kamers van Koophandel), RNI (Registratie Niet Ingezetenen) en Topografie bij. Waar het op neer komt, is dat burgers en bedrijven nog maar één keer hun gegevens hoeven aan te bieden. Hierna is de overheid verantwoordelijk voor een goede en toegankelijke registratie van hun data. De meeste gemeenten zijn al sinds 2005 druk bezig met de invoering van de Basisregistraties Adressen en Gebouwen. Naar verwachting zijn zij hiermee in 2009 klaar. ¹⁾ Vanaf dat moment is iedere organisatie met een publieke taak, dus ook waterschappen, verplicht om voor haar bedrijfsvoering gebruik te maken van deze publieke informatie. Alleen... de informatiehuishouding van de waterschappen is hier nog niet op ingericht. De ontwikkeling van een zogeheten framework voor de centrale waterschapsdatabase zal uitkomst bieden. In 2008 gaat de eerste groep waterschappen er mee aan de slag. En uiterlijk in 2009 de tweede en laatste groep. Projectleider René Ijpelaar heeft erg veel zin in dit grensverleggende project: "Fantastisch toch als je al een oplossing hebt bedacht terwijl de problemen nog moeten ontstaan (maar dat ze ontstaan staat vast)!"

1) In de brochure Het Waterschapshuis, waterschappen en de Belastingen leest u meer over dit project, dat nauw samenhangt met het nieuwe Framework voor de waterschapsdatabase.

Hoe zit het precies?

René: “Wanneer de waterschappen straks bij wet verplicht zijn om als openbaar bestuur gebruik te maken van landelijke basisregistraties, krijgen ze gegevens die vrijwel nooit toereikend zullen zijn voor de eigen bedrijfsprocessen.” Hij legt het uit aan de hand van een voorbeeld: “Wanneer een waterschap een aanslag wil versturen aan een belastingplichtige moet het voor de adresgegevens gebruik maken van de informatie uit de BAG (basisregistratie Adressen en Gebouwen), en voor de persoonsgegevens van de GBA (basisregistratie personen). Om iets nuttigs met deze gegevens te kunnen doen – waterschapsbelasting opleggen in dit geval - moeten we deze gegevens eerst volledig maken:

Wat is de waarde van de grond? Betreft het gebouwde of onbebouwde grond? Een ingezetene of niet-ingezetene? Gaat het om een particulier of een bedrijf? Hoeveel water heeft dit adres verbruikt/vervuild? Dit noemen we verrijken en dat gaan de waterschappen straks doen met behulp van een programma dat wij vanaf nu ‘Framework’ noemen. Probeer dit Framework voor te stellen als een kubus, waarin vanuit de buitenwereld via een soort lopende band informatie stroomt – adressen en gebouwen via de gemeenten, grondgegevens vanuit het kadaster, handelsinformatie van de Kamer van Koophandel, water verbruiksgegevens vanuit drinkwaterbedrijven en allerlei andere gegevensbronnen voor de waterschappen.

Vervolgens zorgt het Framework er voor dat alle nuttige informatie aan de betreffende adressen wordt gekoppeld en opgeslagen in de centrale waterschapsdatabase. Kenmerkend voor waterschappen is dat ze – wat basisgegevens betreft - overal achter in de pijplijn zitten en dus pure gebruikers zijn van door andere overheidsorganisaties geproduceerde gegevens. Hierdoor zitten waterschappen hoe je het ook wendt of keert in een afhankelijke positie.” Alsof dit nog niet ingewikkeld genoeg is, voegt René nog toe: “Naast het feit dat alle 26 waterschappen straks verplicht zijn om met de gegevens uit de landelijke basisregistraties te werken, zijn ze ook verplicht om eventuele onjuistheden in de aangeleverde data terug te melden naar de betreffende houder van de desbetreffende basisregistratie (gemeente, KvK, Kadaster bijvoorbeeld). Hoe dit in zijn werk gaat, is te complex om op papier uit te leggen, maar wie daar meer informatie over wil hebben nodig ik bij deze van harte uit om contact met mij op te nemen. Want interessant is het wel. Met name voor al die partijen die hun gegevensstroom nog niet op orde hebben.”

Wat is de rol van Het Waterschapshuis?

"Het Waterschapshuis zorgt voor de ontwikkeling van een Framework voor de (nog te realiseren) centrale waterschapsdatabase voor waterschappen. Wij trekken daarbij het project en zijn de risicodragende partij. Voor een inhoudelijk verantwoord traject maken we, net als bij alle andere projecten, gebruik van de kennis en ervaring van vertegenwoordigers van de 26 waterschappen. Daarnaast leggen we ons oor te luister bij externe deskundigen en hebben we – net als voor het project Belastingen – een goede jurist in de arm genomen om ons tijdens de complexe Openbare Europese Aanbestedingstraject bij te staan. Door deze manier van werken verwacht Het Waterschapshuis een substantiële kostenbesparing te bereiken voor de waterschappen. Verder is het Framework een programma dat die voorwaarden invult die je anders toch – gedwongen door wettelijke verplichtingen - had moeten invullen, maar dan in verschillende systemen en nu maar in één!"

Meer informatie over Basisregistraties/database kunt u vinden op www.hetwaterschapshuis.nl of u kunt contact opnemen met René Ijpelaar, r.ijpelaar@hetwaterschapshuis.nl

Welke tijdlijn heeft Het Waterschapshuis uitgezet?

“De stuurgroep WIA (Waterschaps Informatie Architectuur) is tevens de stuurgroep van dit project. In maart hebben zij een Plan van Aanpak vastgesteld. De al eerder opgerichte werkgroep Basis heeft diezelfde maand, samen met de IT-architecten Edwin Huiskens (technisch) en René Kint (informatie), de functionaliteiten van het Framework geconcretiseerd en vastgelegd in een Programma van Eisen. Ook in maart 2007 gereed was de Vooraankondiging Openbare Europese Aanbesteding. In april 2007 heeft Het Waterschapshuis dit aanbestedingstraject officieel gestart. Dit traject loopt overigens gelijk met het traject voor het belastingstelsel, omdat de leverancier een koppelingsprogramma voor het Framework moet bouwen. In juli 2007 is de gunning rond zijn, en kan de leverancier direct aan de slag.” Vanuit praktische overwegingen laat Het Waterschapshuis het Framework voor de waterschapsdatabase in drie controleerbare stukken ontwikkelen:

- 1 inlees-, verwerk- en controlefunctionaliteit van het framework voor de waterschapsdatabase september-november 2007;
- 2 koppelprogramma's naar de landelijke basisregistraties en andere informatie van buitenaf oktober-december 2007;
- 3 terugmeld voorziening aan landelijke basisregistraties januari-juni 2008.

René: “Het is de bedoeling dat de waterschappen in twee groepen met het Framework gaan werken: de eerste groep in 2008, de tweede uiterlijk in 2009. De stuurgroep zal ook in deze periode de vinger aan de pols houden.”

Waar zit de uitdaging?

“Er zijn er een paar,” vertelt René. “Op het moment dat we deze brochure schrijven (april 2007) is de centrale waterschapsdatabase waarover ik praat nog toekomstmuziek. Waarschijnlijk gebeurt de realisatie ervan in een nog te ontwikkelen IRIS release – 2.0 of zo. IRIS is een gemeenschappelijke ICT-applicatie die grote delen van het primair proces bij waterschappen ondersteunt. IRIS staat voor Integraal Resultaatgericht Informatie Systeem²⁾. Maar onze plannen zijn niet nieuw; op de markt zijn op zich genoeg gegevensmakelaars met dergelijke databasesystemen te koop. Wat ons meer zorgen baart, zijn de tekenen dat de rijksoverheid haar planning niet gaat halen (denk aan het nog altijd niet ingevoerde Burger Service Nummer, dat heel belangrijk is voor de basisregistraties). Dit betekent dat wij het Framework zo flexibel moeten laten bouwen, dat het alle vormen van aanlevering van gegevens vanuit de landelijke basisregistraties kan opslaan en verwerken voor de waterschappen.”

2) Meer informatie over IRIS kunt u lezen in de brochure, Het Waterschapshuis, waterschappen en IRIS

*“Het is de bedoeling dat de waterschappen
in twee groepen met het Framework gaan werken:
de eerste groep in 2008, de tweede uiterlijk in 2009.”*

Meer informatie?

Meer informatie over Basisregistratie/database
of Het Waterschapshuis vindt u op:

www.hetwaterschapshuis.nl

Het Waterschapshuis

Schepensmakersdijk 16
1135 ZH Edam

Telefoon 0299 39 11 24

Mail info@hetwaterschapshuis.nl

Ref: Basisregistraties/database/1/04-2007

Waterschappen bouwen mee
aan de e-overheid